

ρος, κατεβρόγχιζον. Οἱ νκύται ἐκ τοῦ κατασρώματος ἔρριψαν ἐπὶ τῶν πάγων μεγάλα τεμάχια τρέπατος Θαλασσίου ἵππου, ἀτινα εἰχον ἐναπομένει. Ἡ ἄρκτος σπεύδουσα συνήθοιζε ταῦτα καὶ τὰ κατέθετεν ἐνώπιον τῶν τέκνων της, φροντίζουσα καὶ περὶ τῆς διανομῆς.

»Καθ' ἦν δὲ στιγμὴν πλήρης ἐμπιστοσύνης ἡ μήτηρ ἥρπαξε καὶ τὸ τελευταῖον τεμάχιον οἱ νῦνται πυροβολήσαντες ἔρριψαν νεκροὺς τοὺς ἀρκτίδους, τὴν δὲ μητέρα ἐπλήγωσαν.

»Τότε παρέστη πρὸ τῶν ὁφθαλμῶν τοῦ πληρώματος θέαμα, ὅπερ προύκάλεσε τὰ δάκρυα τῶν θεωμένων. Ἡ δυστυχὴς ἄρκτος διὰ τρυφερότατου τρόπου περὶ τὰ ἐκπνέοντα αὐτῆς τέκνα ἐπεδείκνυε τὴν πρὸς αὐτὰ στοργήν. Καίπερ βαρέων πληγωμένη καὶ μόλις δυναμένη νὰ συρθῇ μέχρι τοῦ μέρους, ἔνθα τὰ τέκνα ἐκτάδην ἔκειντο, οὐχ ἡττον ἐκόμισε τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ κρέατος, ὅπερ εἰχεν ἔλθει νὰ παραλάβῃ, ἥπως καὶ τὰ λοιπὰ πρότερον, ὕστερον ἔσχισεν αὐτὸν εἰς μερίδας καὶ τὸ ἔθεσεν ἐνώπιον τῶν τέκνων της. «Οταν δὲ παρετήρησεν ὅτι δὲν ἔτρωγον, ἔθεσε τὸν ἔνα τῶν ποδῶν της ἐπὶ τοῦ ἔνδος καὶ τὸν ἔτερον ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἀρκτύλου, προσπαθοῦσα ν' ἀνεγείρῃ κύτους, συγχρόνως ἐκβάλουσα πένθιμα βρυχήματα. Ἀφοῦ ἐνόσησεν ὅτι δὲν ἥδινατο νὰ μετακινήσῃ αὐτοὺς ἀνεχώρησεν, ἀλλὰ μετά τινας βηματισμοὺς ἐπανῆλθε λυπηρῶς βρυχωμένη, ἐπλησίασε τὰ τέκνα της, ἐστράφη περὶ αὐτὰ δισφρινομένη, καὶ ἥρξατο λείχουσα τὰς πληγάς των· εἰτα δὲ ἀπεμακρύνθη καὶ δεύτερον, ἀλλ' εἰς ἀπόστασίν τινα προχωρήσασα ἐπανεκμψεν, ὃσει καλοῦσα τὰ μικρά της ν' ἀκολουθήσωσιν, ἀλλ' εἰς μάτην. Τέλος μεθ' ὅλας τὰς ἀποδείξεις ἀνεκφράστου φιλοσοργίας, ἐναλλάξ διὰ τῶν ποδῶν της θωπεύουσα αὐτὰ, κατανοήσασα ὅτι ταῦτα ἥσαν ψυχρὰ καὶ ἀψυχα, ὕψωσε τὴν κεφαλήν της πρὸς τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καὶ κατηύθυνε βρυχήμιοὺς ἥρας κατὰ τῶν φονέων τῶν τέκνων της. Οἱ ἐν τῷ πλοίῳ τότε ἐξεκένωσαν κατ' αὐτῆς τὰ πυροβόλα των, οὕτω δὲ ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἔπεισε μεταξὺ τῶν τέκνων της καὶ ἐξέπνευσε λείχουσα τὰς πληγάς των.»

ERNEST MÉNAULT.

KAMΠΙΑΝΙΤΑΙ ΟΙΝΟΙ

Ἐκ τῶν γαλλικῶν οἴνων διάμαστα πάντων τιμωμένοις ὑπὸ τῶν ξένων εἶναι διακρινόμενοι, διώροτατος, διπλεῖστον ἀρρεῖων καὶ οὔτως εἰπεῖν διπλεῖστον τῶν οἴνων ἦν, κατὰ τὴν ἐμβριθὴν ἀπόφρανσιν τῆς ἐν Παρισίοις Ἰατρικῆς Σχολῆς, διώροτατος καὶ ἀριστος.

Διού μόνον δῆμοις τῆς Γαλλίας ἔχουσι τὸ προνόμιον τῆς παραγωγῆς τοῦ ἔξαιρέτου τούτου οἴνου, τὸ ὅρος τῶν Ῥέμων (Σιλλερού), διλίγον ἀπέχον τῆς ἀπὸ Παρισίων εἰς Στρασβούργον διδοῦ, καὶ διποταγμὸς Μάργος ('Α'), παρὰ τοὺς

λόφους τοῦ ὁποίου διέρχεται δισδηρόδρομος.¹ Εν τοῖς δύο τούτοις δῆμοις ἡ ἀμπελος πωλεῖται τρισχίλια φράγκα τὸ στρέμμα.

Καὶ ἡ τύχη αὕτη εἶναι χθεσινή. Ναὶ μὲν διηγοῦνται διτὶ δι Βενεσελᾶς, τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ δινομάσωμεν τὸν κατ' ἔξοχὴν οἰνόφλυγα αὐτοκράτορα, διότι οἱ ὑπουργοὶ του τὸν εὑρίσκον συχνότερον ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἢ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ οἱ ὑπήκοοι του τέλος τὸν ἐγκατέλιπον ἐκεῖ διποκάτω, κατέλιπε γενναίως τὸν οἰνον τῆς Καμπανίας, καὶ Φίλιππος διούξ τῆς Βουργουνδίας,² διστις ὑπέγραψεν εὐθύμως τὰ διατάγματά του «Φίλιππος διούξ τῶν καλῶν οἴνων», καὶ τοι εἶχεν οἰνους ἔξαιρέτους βουργουνδίους, δημως ἐκδισμει πάντοτε τὴν τράπεζάν του διοίνος τοῦ Σιλλερού. Ἀλλ' ὅμως τὴν Ι^ο μόνον ἐκατονταετηρίδα ἔθεμειλιθη βεβαίως ἡ ὑπόληψις τοῦ καμπανίου. Φραγκίσκος δ' Α' (1494—1547), δι καὶ πατὴρ τῶν γραμμάτων ἐπικαλούμενος, «Ερρήκος δ' Δ' (1553—1610), δι επικληθεὶς μέγας, ἀρακαινιστὴς τῆς Γαλλίας καὶ ἀγαθὸς Ἐρρήκος, δολοφονηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ραβαλιάκ, καὶ αὐτὸς δὲ πάπας Λέων δ' Ι' (1475—1521) Ιωάννης δικαὶος Μεδίκων, οὗ διαίδων ἐπωνομάσθη ἐξ αὐτοῦ Αἴδων Λέοντος τοῦ Ι', καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι, ἐρασταὶ παντὸς δι τι καλὸν καὶ ἀγαθὸν, ἐζήτησαν καὶ ἀπέκτησαν ἀμπέλους ἐν Καμπανίᾳ. Τὴν ΙΙ^ο ἐκατονταετηρίδα αἱ τοιαῦται ἀμπελοὶ ἔγειναν τοῦ συρμοῦ. Βενεδίκτενός τις δὸν Περινιών ἐκαλλιέργησε τόσον ἐπιτυχῶς τὴν ἀμπελον τοῦ Ὥθιλλέρη μοναστηρίου, ὃστε κατέστη τὸ μέρος τούτο μία τῶν καλλίστων πηγῶν τοῦ καλοῦ τούτου προϊόντος. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς Αντιβασιλείας³ πάθος εἰχε καταντήση διοίνος τοῦ Αἴδων, οἱ δὲ πιστεύοντες εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ φυσικοῦ ἐπὶ τοῦ ἥθικοῦ παρετήρησαν ὅτι ἡ κοινωνία τοῦ ΙΙ^ο Αΐδωνος, ἡ τόσον θελτικὴ διὰ τὴν εὐφύτεν της, τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν ἐπιπολαιότητα οὐχ ἡττον, ἔπινε καφὲ καὶ καμπανίτην μετὰ τῆς αὐτῆς ὀρέξεως μεθ' ἧς δι ΙΘ' πίνει κακὸν καπνὸν καὶ οἴνον νενοθευμένον.

Οἱ ἐρυθρὸς καμπανίτης ἐπιμάτο πολὺ μέχρι τοῦ 1780, διε ἀμπελουργός τις ἐν Ἐπερναίῃ ἐτόλμησε νὰ κατασκευάσῃ ἔξακισχίλιας φιάλας καμπανίτου ἀφρώδους. Οἱ πάντες ἔχανέστησαν κατὰ τῆς μωρίας ταῦτης καὶ ἴσροισυλίας. Ἀλλ' ἡ μωρία ἀπεδείχθη μετ' οὐ πολὺ φρόνησις, καὶ τὴν σήμερον ἡ Καμπανία ἔξαγει τοσαῦτα ἐκα-

1. Βασιλεὺς τῆς Βοείας καὶ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας (1359—1419) ἐπονομάσθεις Οἰνόφλυγος καὶ Φράγκος διπλεῖστον τοῦ θανάτου Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ' καὶ τῆς ὑπῆρξε συγχρόνως δι Νέρων καὶ δι Σαρδανάπαλος τῆς Γερμανίας.

2. Οἱ δούκοι οὗτοι εἶναι δι πρωτος ἰδρύσας τὸ παράσημον τοῦ Χρυσοῦ δέρατος⁴ ἀποθανόν δὲ τῷ 1467 ἐν φιλοτεχνησιανοῖς σταυροφορίαιν κατὰ τῶν Τούρκων.

3. Αντιβασιλείας, Régence, λέγεται τὸ χρονικὸν διαστήμα τὸ μεταξὺ τοῦ θανάτου Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ' καὶ τῆς ἐνηλικιότητος τοῦ ΙΒ' (1715—1723), καθ' ὃ ἐκυρώθησε τὴν Γαλλίαν δι Αντιβασιλεύς, Φίλιππος δ' Β', δούκης τῆς Αθηναίας· ἐποχὴ διαφθορᾶς καὶ τοκογλυφίας.

τομμύρια φιαλῶν ὅσας χιλιάδας κατεσκεύαζε πρὸ διγδονίκοντα ἐτῶν δὲ ἀμπελουργὸς τῆς Ἐπερναίης. Κατὰ δὲ τὰ εὐτυχῆ ἔτη παράγει διέκαλτρὶς τοσαῦτα.

Οἱ καμπανίτης δὲ καλούμενος Κλικό (Clicquot), εἰς τῶν ἀρίστων οίνων, δὲν ἔχει ἀντίπαλον ἐν Πετρουπόλει καὶ ἐν Λογδίνῳ. Ἡ εὐτυχία αὕτη ἐπῆλθεν εἰς ἐποχὴν δυστυχῆ εἰς τὴν Γαλλίαν, δῆλον ὅτι τὸ 1814, ὅτε δὲ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσίας Ἀλέξανδρος νικήσας τὸν Μέγαν Ναπολέοντα εἰσῆλθε νικητῆς εἰς Γαλλίαν. Κατέλυσε δὲ δὲ Ἀλέξανδρος ἐν Καμπανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ κυρίας τινος Κλικού, ἥτις τιμῶσα αὐτὸν τῷ παρεχώρησε τὴν οἰναποθήκην της. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Ηετρούπολιν δὲν ἡθέλησε τοῦ λοιποῦ νὰ πίῃ ἄλλον οίνον εἰμὴ καμπανίτην ἐκ τοῦ κτήματος τῆς ξενισάσης αὐτὸν γαλλίδος. Περιττὸν δὲ νὰ προσθέσωμεν ὅτι πᾶσα ἡ Αὐλὴ τοῦ Ἀλέξανδρου εὗρε τὸν οίνον τοῦτον ἔξαριστον, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὑπέρκουν φιλεῖ ἀεὶ μιμεῖσθαι τοὺς ἄρχοντας, οἱ πάντες ἐδήλωσαν ὅτι δὲν δύνανται τοῦ λοιποῦ νὰ πίωσιν ἄλλον οίνον.

Τῷ 1855 ἐπὶ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου οἱ Ῥώσοι ἔπιον 673,400 φιάλας καμπανίτου. Τῷ δὲ 1857 μετὰ τὴν γενομένην εἰρήνην καὶ βεβαίως ἵνα τὴν πανηγυρίσωσι λαμπρότερον κατέλυσαν 1,032,503 φιάλας. Ἐκτοτε δὲ ἡ ἔξαγωγὴ εἰς μόνην τὴν Ρωσίαν ὑπερδιπλασιάσθη. Ἐὰν δέ τις σκεφθῇ εἰς πόσον μεγάλην τιμὴν πωλεῖται ὁ καμπανίτης θὰ ἴδῃ ὅτι δικαίως ἐλέχθη ὅτι τὸ ἐμπόριον τῶν οίνων εἶναι μία τῶν βάσεων τῆς ἔθνικῆς τῶν Γάλλων εὐτυχίας.

Η ΠΡΩΤΗ ΘΕΡΜΑΣΤΡΑ

καὶ τὸ πρώτων κάρρον ἐν Ἀθήναις.

Οἱ γνωστὸς Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, καὶ καθηγητὴς ἐπί τινα ἔτη ἐν τῷ ἔθνικῷ Πανεπιστημίῳ χρηματίσας, Λουδοβίκος Ῥδς, διαμείνας ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1832, δὲ τὴν πόλις διετέλει εἰσέτι ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν, ἐν ταῖς περὶ τῆς Ἐλλάδος Ἀραιμήσεσιν αὐτοῦ ἐκτίθησι γλαφυρῶς τὴν τότε κατάστασιν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐκ τῶν Ἀραιμήσεων τούτων ἀποσπῶμεν τὴν ἐπομένην ἀρκούντως περίεργον πειριγραφὴν τῆς ἐντυπώσεως ἦν ἐνεποίησαν εἰς τοὺς κατοίκους ἡ πρώτη θερμάστρα καὶ τὸ πρώτον κομισθὲν φορτηγὸν ἀμάξιον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπῆλθεν δὲ χειμῶν δριμύτατος· τὸ θερμόμετρον πολλάκις κατέβη κάτω τοῦ μηδενικοῦ. Ὅταν κάμνη τοσοῦτο ψυχος, δὲ ἀνατολίτης συνειθίζει νὰ πειριτλίσσηται διὰ τῆς μηλωτῆς αὐτοῦ, καὶ θερμαίνων τοὺς πόδας ἐπὶ μεταλίνου πυραύνου νὰ μένῃ ἀργός, καὶ ἀφροντις· δὲ σύρωπαίσις δύμως, ὅστις εἶναι συνειθίσμένος ἐν τῷ δωματίῳ του νάνωγινώσκη, νὰ γράφῃ ἢ νὰ ἴχνωγραφῇ, οὐδόλως ήδυνατο νὰ μποφέρη τοιαύτην κατάστασιν, ἀφ' οὗ καὶ ὅπου τυχὸν ὑπῆρχον ἐστίαι δὲν ἔξηρκουν νὰ θερμάνωσι τὰ ἐλεσιγά-

δωμάτια. Οἱ Λύδεροι, ὅστις ἦν ἀποκατεστημένος ἐν Ἀθήναις, ὡς πρακτικὸς ἄνθρωπος ἐσκέψθη νὰ κατασκευάσῃ μίαν θερμάστραν· κατορθώσας δὲ νὰ προμηθεύῃ ἐν τῇ ἀγορᾷ σιδηρᾶ ἐλάσματα, προσέλαβεν ἕνα σιδηρούργον καὶ τῇ βοηθείᾳ τούτου μετὰ πολλοὺς κόπους ἡδυνήθη νὰ συναρμολογήσῃ εἰδὸς τετραγώνου λάρνακος, εἰς ἦν ἤνοιξε μίαν θυρίδα, καὶ ἐφ' ἓ; ἐπέθηκε μακρὸν σωλήνα. Οὕτω κατεσκευάσθη ἡ μηχανὴ καὶ ἐγένετο ἔναρξις τῆς λειτουργίας τῆς θερμάστρας. Ήδη λαμπρὸν πῦρ, οἱ δὲ τριγμοὶ καὶ οἱ σπινθηρισμοὶ αὐτῶν ἐπλήρουν εὐφροσύνης τοὺς περιεσθῶτας. Ἡ ἀγγελία περὶ τοῦ πρωτοφανοῦς καὶ πρωτακούστου θεάματος,—διότι ἦτο ἡ πρώτη ἐν Ἀθήναις θερμάστρα,—διεδόθη ἐν ἀκαρεὶ καθ' ἀπαστραν τὴν πόλιν, μεγάλην ἔκπληξιν καὶ πειραγίαν διεγείρουσα. Οἱ ἐπίσκοπος προσέτρεξεν ὅπως ἴδιοις ὅμμασιν ἴδη τὸ πρᾶγμα. Ἐπίστης ἐζήτησαν τὴν ἀδειαν νὰ προσέλθωσι καὶ πολλοὶ τῶν προκρίτων Τούρκων. Οὕτω μετὰ θάμβους καὶ μετά τινος σεβασμοῦ παρετήρουν τὸ ἀμορφον ἐκεῖνο κατασκεύασμα, καὶ θωπεύοντες τὸν πώγωνα ἀνεφώνουν: «Ο Θεός εἶναι μέγας καὶ ἡ σοφία τῶν Φράγκων δὲν ἔχει ὅρια!»

»Παραπλησίαν ἀν καὶ ὅχι τόσῳ μεγάλην ἐντύπωσιν ἐνεποίησε καὶ ἐν ζεῦγος διτρόχων φορτηγῶν ἀμάξιων, κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον κομισθέν. Τὰ ἀμάξια τοῦτα εἶχε στείλει ἐκ μελίτης ὁ ναύαρχος Μάλκολμ. διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν Πατισίοις ἀνεγειρομένης ἐπαύλεως αὐτοῦ. Καὶ οἱ μὲν πρεσβύτεροι εἰχον εὐτυχῆσει νὰ ἰδωσιν ἐν εἴδος φορτηγοῦ ἀμάξιου ἐπὶ τοῦ πολέμου, τὸ πλεῖστον ὅμως μέρος τῶν κατοίκων ἔτρεξε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν πειραϊκὴν πύλην διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸ θαύμα ἐκεῖνο τῆς φραγκικῆς μηχανικῆς. Ἐκτοτε παρῆλθον δύο ἔτη μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τῆς πρώτης τετρατρόχου ἀμάξης ἐν Ἀθήναις.»

ΓΥΨΑΙΟΙ ΛΟΓΟΙ

»Ιδοὺ ποία εἶναι ἡ πολιτικὴ μου, κύριοι, ἔλεγέ ποτε ὁ Γκυζώ ἐν τῇ Βουλῇ τῆς Γαλλίας. Τί ποτε δὲν θέλει μὲ ἀποτρέψει αὐτῆς... Διεκινδύνευσε ὑπὲρ αὐτῆς ὅτι φίλατον ἔχει ὁ δημόσιος ἄνθρωπος· διεκινδύνευσε τὴν δημοτικότητα... Ἐνθυμεῖσθε, κύριοι,... ὁ ἔντιμος προαγορεύσας κ. Βαρρὼ ἐνθυμεῖται μίαν ἐποχὴν καθ' ἦν ἡμεθα τεταγμένους ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημαίαν... Τότε ἡμην καὶ ἔγω δημοτικός· τότε ἀπήλαυσα τὴν εὔνοιαν τοῦ πλήθους· τότε ἱκουσα τὰς ἐπευφημίας αὐτοῦ... Εὐφραίνετο ἡ ψυχὴ μου πολὺ, πολὺ... ἥτον ὥραία, ἥτον γλυκεῖα συγκίνησις..., ἀλλὰ τὴν παρήτησα... ναὶ τὴν παρήτησα. Συγκινεσθάνομαι ὅτι ἡ εὔνοια αὔτη, ἡ δημοτικότης αὕτη, δὲν παρακολουθεῖ τὰς ἴδεις δὲς σήμερον ὑπερασπίζομαι, τὴν πολιτικὴν ὑπὲρ